

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 76P/39/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3124202806
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2024:3124202806.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Lenkou Pavlovičovou vo veci starostlivosti súdu o mal. A. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, dieťa rodičov matky C. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, B. D. E. D. F., B. XXXX/XX, G. H. I. J., D. A. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. D. F., B. XXXX/X, dieťa v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, o návrhu otca na zníženie výživného takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti zamietá.

II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Podaným návrhom sa otec maloletého domáha zníženia výživného na syna. Uviedol, že sa pôvodne zaviazal prispievať na výživu syna sumou 300,-EUR mesačne, avšak zmenila sa mu rodinná situácia. Pracuje iba brigádne, pretože mu bola odobraná živnosť a tiež sa mu zvýšili náklady na bývanie. Narodil sa mu syn s novou partnerkou, s ktorou spoločne vychováva aj jej dve deti. Musí splácať spoločný dlh s bývalou priateľkou vo výške 5.000,-EUR. Platí za bývanie 300,-EUR, náklady na tri deti sú približne 600,-EUR mesačne.

2. Matka maloletého so znížením výživného nesúhlasila.

3. Kolízny opatrovník so znížením výživného nesúhlasil.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením návrhu, správami o príjmoch rodičov, správami o majetku rodičov, správami Sociálnej poisťovne, dopravných inšpektorátov, správou kolízneho opatrovníka, výsluchom rodičov.

5. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 10.11.2022 č.k. 9P/55/2022-35 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bol maloletý A. zverený do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 300,-EUR mesačne od 12.09.2022.

6. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

7. Podľa § 62 ods. 1 až 7 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje. Ak je maloleté dieťa zverené do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, súd môže schváliť dohodu rodičov o výške výživného alebo môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov výživné neurčuje.

8. Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

9. Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

10. Podľa § 78 ods. 1 až 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

11. V čase určenia výživného mal mal. A. necelé štyri roky. Mal zdravotné problémy, epilepsiu, problémy s trávením. Potravu mu bolo potrebné rozžuť. Nemohol piť obyčajné mlieko, pil sójové. Pravidelne chodil na lekárske kontroly, niekedy to bolo trikrát do mesiaca, niekedy raz. Navštevoval detskú lekárku, v Bratislave gastroenterológiu a očnú ambulanciu a na E. kardiologickú ambulanciu. Navštevoval špeciálne terapie v J.. Aj v súčasnosti je vážne zdravotné postihnutý, má viaceré závažné diagnózy a vyžaduje celodennú starostlivosť matky. Matka poberá príspevok na ošatenie pre maloletého vo výške 50,-EUR mesačne. Matka pre maloletého uskutočňuje zbierky, v januári získala pre maloletého sumu 1.000,-EUR, ktorá mala byť použitá na špeciálne cvičenia. Maloletý pravidelne naďalej navštevuje odborné ambulancie, a to gastroenterológiu, psychiatriu, neurológiu a chirurgiu. Väčšina vyšetrení sa realizuje v B., s čím sú spojené vyššie výdavky na cestovanie (matka uvádzala náklad pri ceste autom cca 30,-EUR). Má stále alergiu na mlieko, používa vegánske alebo ovsené mlieko. Matka poukázala na vyššie výdavky na stravovanie v tejto súvislosti, keď napríklad vegánsky jogurt stojí 2,50 EUR. Matka dokupuje maloletému plienky, náklady sú vo výške 24,-EUR mesačne, keďže preplácané je menšie ako potrebné množstvo plienok. S maloletým chodí plávať.

12. Matka maloletého uhrádzala v čase pôvodného určenia výživného nájomné vo výške 300,-EUR mesačne, internet a káblovú televíziu 40,-EUR mesačne. Splácala pôžičku vo výške 50,-EUR mesačne. V roku 2022 poberala rodičovský príspevok vo výške 280,-EUR mesačne, rodinné prídavky vo výške 30,-EUR mesačne, v mesiacoch január až júl 2022 bola tiež poberateľkou nemocenských dávok. V súčasnosti (rok 2024) je matka stále poberateľkou rodičovského príspevku (predĺžená rodičovská dovolenka z dôvodu zdravotného stavu maloletého) vo výške 345,20 EUR a rodinné prídavky vo výške 60,-EUR mesačne. Poberá príspevok z Dobrého anjela vo výške 150,- až 160,-EUR mesačne. Iný zdroj príjmov nemá, nemá možnosť sa zamestnať z dôvodu celodennej starostlivosti o maloletého.

13. Otec maloletého dosahoval v čase pôvodného určenia výživného príjem vo výške 900,- až 1.500,- EUR mesačne. Nemal inú vyživovaciu povinnosť. Žil s priateľkou, náklady na bývanie mali vo výške 430,-EUR mesačne. Splácal súdu 200,-EUR v trestnom konaní, pôžičku vo výške 50,-EUR. Pracoval v stavebníctve, hoci v súčasnosti uvádzal, že pracoval na CNC strojoch a mal živnosť. V skutočnosti však živnosť ukončil ešte dňa 24.09.2022, teda pred rozhodnutím súdu. V súčasnosti nie je oficiálne zamestnaný, podľa vlastného vyjadrenia pracuje iba brigádne s príjmom priemerne vo výške cca 1.000,- EUR mesačne. Podľa vlastného vyjadrenia je jeho príjem raz vyšší od 1.500,- až do 2.000,-EUR, v niektorých mesiacoch zarobí iba 500,-EUR. Pracuje v stavebníctve, oficiálne sa však nezamestná kvôli exekúcii. Zo správy PEOPABLE, s.r.o., kde mal byť zamestnaný od 18.03.2024 vyplýva, že do práce nenastúpil, neuviedol ani dôvod nenastúpenia. Otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k synovi I. J., nar. dňa XX.XX.XXXX. Otec žije v spoločnej domácnosti s partnerkou, ktorá je poberateľkou minimálneho rodičovského príspevku a má vyživovaciu povinnosť k dvom deťom, kde však doposiaľ zo strany otca týchto detí výživné nebolo určené. Spolu s rodinnými prídavkami je jej príjem vo výške 520,-EUR mesačne. Otec spolu s partnerkou uhrádzajú spoločne náklady na bývanie vo výške 466,-EUR. Otec poukázal na ďalšie výdavky, ktoré sú spojené s uhradením náhrady škody v rámci trestného konania vo výške 4.600,-EUR, platenie zdravotného poistenia vo výške 80,-EUR a výdavky na TV, paušál na mobil.

14. Je zrejmé, že k výraznej zmene pomerov na strane účastníkov nedošlo, a to s výnimkou maloletého, ktorý je vekovo starší, s čím sú nepochybne spojené vyššie výdavky na stravovanie, ošatenie, hygienu. Ide o nárast predovšetkým bežných výdavkov. V súvislosti s rastom cien došlo k zvýšeniu bežných výdavkov aj u rodičov maloletého. Súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že otec dieťaťa sa žiadnym spôsobom na starostlivosti o dieťa nepodieľa. Celú osobnú starostlivosť o maloletého zabezpečuje výlučne matka, hoci maloletý je zdravotne postihnutý a má tak vyššie nároky na celkovú osobnú starostlivosť. Otec dieťaťa síce deklaroval svoj záujem o maloletého, avšak tento záujem nebol ničím preukázaný. V pôvodnom rozhodnutí sa rodičia dohodli aj na styku otca s dieťaťom, tento však neprebíha. Otec sa nikdy nedomáhal výkonu rozhodnutia, hoci tvrdí, že matka mu v styku s dieťaťom bráni. Neplatí riadne ani výživné. Za situácie, keď matka dieťaťa zabezpečuje kompletnú starostlivosť o dieťa nie je zníženie výživného v záujme maloletého. Suma 300,-EUR, ktorou sa otec má podieľať na nákladoch na dieťa nie je neprimeraná veku dieťaťa a jeho potrebám. Navyše otec, aj keď oficiálne nepracuje, dosahuje stále príjem (minimálne 1.000,-EUR mesačne), z ktorého môže uspokojovať svoje vlastné potreby a tiež potreby svojich detí. Navyše otcovi nič nebráni v tom, aby vykonával prácu v rozsahu, ako to robil v čase pôvodného určenia výživného a dosahoval aj pôvodný príjem. Ak sa dostal do horšej situácie v dôsledku spáchania trestného činu, je to jeho vlastná zodpovednosť, ktorú nemožno prenášať na deti. Treba tiež uviesť, že pribudnutie ďalšej vyživovacej povinnosti samo o sebe nemôže byť dôvodom na zníženie výživného. Pred splodením dieťaťa si rodič musí uvedomiť, v akej sa nachádza situácii a či starostlivosť o ďalšie dieťa zvládne bez toho, aby sa výraznejším spôsobom zmenili pomery u prvého dieťaťa. Ak teda rodič usúdi, že je schopný postarať sa o viac detí aj po finančnej stránke, nič nebráni tomu, aby ďalšie dieťa splodil.

15. Na základe uvedených skutočností tak súd dospel k záveru, že na strane rodičov a ani dieťaťa nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného. Príjmy matky i otca sú zhruba na rovnakej úrovni ako v čase pôvodného určenia výživného, rovnako nedošlo k výraznej zmene výdavkov maloletého a jeho rodičov. Návrh otca bol preto zamietnutý.

16. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu, trojmo. V odvolaní sa má uviesť, kto ho podáva, ktorému súdu je určené, ktorej veci sa týka a čo sa odvolaním sleduje, odvolanie musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak odvolateľ nepredloží odvolanie v potrebnom počte rovnopisov a s prílohami, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. Je potrebné najmä uviesť, proti ktorému rozhodnutiu odvolanie smeruje (dátum vydania rozhodnutia a spisová značka), v čom sa vidí nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu a čoho sa odvolateľ domáha. Ak sa účastníci konania práva podať odvolanie výslovne vzdali, toto právo im už nepatrí.